

Schengeni Információs Rendszer

A Schengeni Térség

A személyek szabad mozgását lehetővé tevő legfontosabb uniós vívmány, amely kezdetben 5 állam közötti kormányközi megállapodásként jött létre. Mára már a Schengeni Térséget létrehozó Schengeni Megállapodás és a Schengeni Végrehajtási Egyezmény az Európai Unió jogának részévé vált, amely egyezményeket, Ciprus, Bulgária, Románia, Horvátország, Írország és az Egyesült Királyság kivételével valamennyi uniós tagállam, illetve az Európai Unió kívüli Izland, Norvégia, Svájc és Liechtenstein is alkalmazza. Horvátország, Bulgária és Románia nem tagjai a Schengeni térségnek, de Bulgária és Románia 2018. augusztusától használja a Schengeni Információs Rendszert. Az Egyesült Királyság szintén rendelkezik hozzáféréssel a SIS II-höz, ám a Schengeni térséghez nem csatlakozott. Írország és Ciprus esete speciális, hiszen ők egyelőre nem férnek hozzá a Schengeni Információs Rendszerhez.

Az ún. „schengeni joganyag” lényegében lebontja a térség belső határait, és megerősíti a külső határok védelmét és ellenőrzését. Ennek érdekében a tagállamok közös szabályokat alkalmaznak a külső határellenőrzések, a rövid távú beutazó vízumok tekintetében, továbbá szoros együttműködést folytatnak a rendőri és az igazságszolgáltatási szerveik között, valamint létrehozták a Schengeni Információs Rendszert (SIS).

A Schengeni Információs Rendszer

A Schengeni Információs Rendszer (SIS) Európa legnagyobb informatikai rendszere, amely a belső határok eltörléséből és a külső határok megszigorított ellenőrzéséből eredő biztonsági kockázatokat hivatott kezelni, elsősorban a hatékony adatmegosztás eszközével.

Az uniós szinten kiépített informatikai rendszer három részt foglal magába: központi rendszer, nemzeti rendszerek és kommunikációs infrastruktúra. A SIS II központi részének üzemeltetését az uniós EU-LISA Ügynökség látja el, míg a nemzeti részek üzemeltetéséért az egyes tagállamok felelnek. Magyarországon ezt a feladatot a Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkársága (BM NYHÁT) – mint nemzeti N.SIS II Hivatal – látja el. A rendszerbe bevitt figyelmeztető jelzésekhez kapcsolódó kiegészítő információkat az Országos Rendőr-főkapitányságon működő SIRENE Iroda kezeli.

A SIS több tízmillió figyelmeztető jelzést (körözést) tartalmaz. A rendszerhez helyi szinten minden rendőr, valamint az adatokat a törvényes rend védelmével és a bűnüldözéssel kapcsolatos feladatai elvégzéséhez igénylő egyéb bűnüldöző hatóság és tisztviselő azonnali és közvetlen hozzáféréssel rendelkezik. A SIRENE irodák elsődlegesen a bűnügyi együttműködés szempontjából fontos adatok cseréjét bonyolítják, illetőleg koordinálják a határokon átnyúló műveleteket. Ezen tevékenységük közben kiegészítő információkkal szolgálnak a figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatban, valamint összehangolják a megfelelő intézkedéseket a SIS-ben megjelenő figyelmeztető jelzésekre vonatkozóan.

A SIS-ben az alábbi kategóriákban történik adatok kezelése:

- európai vagy nemzetközi elfogatóparancs alapján átadás vagy kiadás miatt körözött személyek
- a schengeni államokba történő beutazási és tartózkodási tilalom alatt állók
- eltűnt személyek
- bírósági eljárásban való részvételük érdekében keresett személyek
- célzott vagy rejtett ellenőrzés alá vont személyek és tárgyak
- lefoglalás vagy bizonyítékként történő felhasználás végett körözött okmányok, gépjárművek és jogszabályban meghatározott egyéb tárgyak adatai

A 2013. április 9-étől működő második generációs rendszerben (SIS II) már lehetőség nyílik biometrikus adatok (ujjlenyomat, fénykép) kezelésére, új adatkategóriákkal (lopott légi járművek, hajók, konténerek, értékpapírok) kapcsolatos információk megosztására, egyes jelzések összekapcsolására (például személyek és járművek) és az európai elfogató parancs egy példányának tárolására és megosztására. A SIS jogi hátterét a Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény és a Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcsere részletes szabályairól, valamint az egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról szóló 15/2013. (I. 28.) Korm. rendelet adják.

A SIS ellenőrzése, adatvédelem

A SISII rendszer szigorú adatvédelmi szabályok alapján működik, amelyek betartását az Európai Adatvédelmi Biztos és a tagállami adatvédelmi hatóságok – Magyarországon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság – rendszeresen ellenőrzik. Az adatokhoz való hozzáférés is korlátozott, azokhoz a szükséges és arányos mértékben, az uniós rendeletben és a nemzeti jogszabályokban megállapított célok érdekében a nemzeti rendvédelmi, határőrizeti, vámügyi, igazságügyi, vízumrendészeti és gépjármű regisztrációs hatóságok férhetnek csak hozzá.

Az uniós és magyar adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően mindenkinek joga van ahhoz, hogy

- kérelemre tájékoztatást kapjon arról, hogy a SIS-ben milyen adatokat kezelnek róla
- a hibás adat kijavítását, helyesbítését kérje
- a jogellenesen kezelt adat törlését kérje
- bírósághoz vagy az adatvédelmi hatósághoz forduljon személyes adataihoz fűződő jogainak védelme érdekében

A fentebb leírt jogokat az érintettek bármelyik schengeni tagállamban gyakorolhatják. A SIS-be bevitt adatok jogszerűségének vizsgálata azon tagállam nemzeti joga alapján kerül elbírálásra, amelyhez a kérést intézik. Ha az adatokat egy másik schengeni állam hatósága rögzítette a SIS-ben, az ellenőrzést a két érintett állam ellenőrző hatóságai szorosan összehangolják.

Ha bárki tájékoztatást kíván kapni arról, hogy adatai szerepelnek-e a SIS-ben, vagy a SIS-ben található adatok helyesbítését, törlését kéri, kérelmét benyújthatja - a meghatározott formanyomtatvány kitöltésével - bármely kormányhivatalban, rendőrkapitányságon, illetve magyar külképviseleten. A kérelmeket első fokon a SIRENE Iroda bírálja el, aki a kért tájékoztatás nyújtását indokolt esetben megtagadhatja, de tájékoztatni köteles a kérelmezőt ennek tényéről és jogalapjáról.

Mindezek mellett vagy helyett az állampolgár döntése alapján a jogellenes adatkezelés megállapítása és az ebből eredő károk megtérítése iránt az érintett a vonatkozó jogszabályok szerint polgári bírósághoz is fordulhat.

[Formanyomtatvány a Schengeni Információs Rendszer második generációja keretében történő információcseréről, továbbá egyes rendészeti tárgyú törvények ezzel, valamint a Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXXXI. törvény 26. §-a szerinti adatkéréshez](#)

SIRENE Iroda

Cím: 1139 Budapest, Teve u. 4-6.

Tel. : 443-5861

Fax : 443-5815

E-mail : nebek@nebek.police.hu

A SIRENE Iroda döntésével szemben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál lehet felülvizsgálatot kezdeményezni.

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Levelezési cím: 1530 Budapest, Pf.: 5.

Cím: 1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/c

Tel: +36 (1) 391-1400

Fax: +36 (1) 391-1410

email: ugyfelszolgalat@naih.hu

web: <http://www.naih.hu>